

Downloaded via the EU tax law app / web

SODBA SODIŠ?A (tretji senat)

z dne 19. februarja 2009(*)

„Šesta direktiva o DDV – ?len 9(2)(e) – ?len 9(3)(b) – Trinajsta direktiva o DDV – ?len 2 – Kraj opravljanja storitve – Oglaševalske storitve – Vra?ilo DDV – Dav?ni zastopnik“

V zadevi C?1/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odlo?be na podlagi ?lena 234 ES, ki ga je vložilo Corte suprema di cassazione (Italija) z odlo?bo z dne 20. septembra 2007, ki je prispela na Sodiš?e 2. januarja 2008, v postopku

Athesia Druck Srl

proti

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Agenzia delle Entrate,

SODIŠ?E (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, J.-N. Cunha Rodrigues, J. Klu?ka, sodnika, P. Lindh, sodnica, in A. Arabadjiev (poro?evalec), sodnik,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 19. novembra 2008,

ob upoštevanju stališ?, ki so jih predložili:

- za Athesia Druck Srl B. Migliucci in T. Kofler, odvetnika,
- za italijansko vlado R. Adam, zastopnik, skupaj s S. Fiorentinom, avvocato dello Stato,
- za Komisijo Evropskih skupnosti A. Aresu in M. Afonso, zastopnika,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 9(2)(e) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1), kot je bila spremenjena z Deseto direktivo Sveta 84/386/EGS z dne 31. julija 1984 (UL L 208, str. 58, v nadaljevanju: Šesta direktiva).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Athesia Druck Srl (v nadaljevanju: Athesia Druck) ter Ministero dell'Economia e delle Finanze in Agenzia delle Entrate zaradi odločbe o odmeri davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV), ki je bila vročena družbi Athesia Druck za leti 1993 in 1994.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Sedma uvodna izjava Šeste direktive se glasi:

„ker je pri določanju kraja opravljenih obdavčljivih transakcij med državami članicami prihajalo do sporov glede pristojnosti, zlasti [...] pri opravljanju storitev; ker pa je treba kljub temu, da naj bi se na enakomerno kot kraj opravljenih storitev štel kraj, kjer ima oseba, ki opravi storitev, sedež dejavnosti, ta kraj opredeliti, kot da je v državi osebe, za katero so storitve opravljene, zlasti v primeru določenih storitev, opravljenih med davčnimi zavezanci, pri katerih so stroški storitev vključeni v ceno blaga“.

4 V členu 6(4) Šeste direktive je določeno, da kadar davčni zavezanec pri opravljanju storitev deluje v svojem imenu in za račun druge osebe, se šteje, da je prejel in opravil te storitve sam.

5 V členu 9 Šeste direktive je določeno:

„1. Za kraj opravljanja storitve se šteje kraj, kjer ima izvajalec, ki opravi storitev, sedež svoje dejavnosti ali stalno poslovno enoto, iz katere opravi storitev, ali če nima takšnega sedeža ali stalne poslovne enote, kraj, kjer ima stalno prebivališče ali običajno prebiva.

2. Vendar pa:

[...]

e) je kraj, kjer so navedene storitve opravljene, če se opravijo za naročnike s sedežem izven Skupnosti ali za davčne zavezance s sedežem v Skupnosti, vendar ne v isti državi, kjer ima izvajalec sedež, kraj, kjer ima naročnik sedež svoje dejavnosti ali ima stalno poslovno enoto, za katero se opravi storitev, ali, če takšen kraj ne obstaja, kraj, kjer ima naročnik stalno prebivališče ali začasno prebivališče:

[...]

– oglaševanje,

[...]

3. Da bi se izognil[e] dvojnemu obdavčevanju, neobdavčenju ali izkrivljanju konkurence, lahko države članice v zvezi z opravljanjem storitev iz 2(e) [...] štejejo, da je:

- (a) kraj opravljanja storitev, ki bi bil po tem ?lenu na ozemlju države, zunaj Skupnosti, ?e se storitve dejansko uporabijo in uživajo zunaj Skupnosti;
- (b) kraj opravljanja storitev, ki bi bil po tem ?lenu izven Skupnosti, na ozemlju države, ?e se storitve dejansko uporabijo in uživajo na ozemlju države.

[...]"

6 V ?lenu 2 Trinajste direktive Sveta 86/560/EGS z dne 17. novembra 1986 o usklajevanju zakonodaje držav ?lanic glede prometnih davkov – Postopki vra?ila davka na dodano vrednost dav?nim zavezancem, ki nimajo stalnega prebivališ?a ali sedeža na ozemlju Skupnosti (UL L 326, str. 40, v nadaljevanju Trinajsta direktiva) je dolo?eno:

„1. Brez poseganja v ?lena 3 in 4 vsaka država ?lanica vrne vsakemu dav?nemu zavezancu, ki nima stalnega prebivališ?a ali sedeža na ozemlju Skupnosti, pod spodaj dolo?enimi pogoji vsak [DDV], ki mu je bil obra?unan za opravljene storitve [...] na ozemlju države s strani drugih dav?nih zavezancev [...], kolikor [so] tak[e] [...] storitve uporabljen[e] [...] za opravljanje storitev iz to?ke 1(b) ?lena 1 te direktive.

2. Države ?lanice lahko opravijo vra?ila iz odstavka 1 pod pogojem, da tretje države odobravajo podobne ugodnosti glede prometnih davkov.

3. Države ?lanice lahko zahtevajo imenovanje dav?nega zastopnika.“

Nacionalna ureditev

7 Zgoraj navedene dolo?be Šeste direktive so bile v italijansko pravo prenesene z uredbo predsednika republike št. 633 z dne 26. oktobra 1972 o uvedbi in ureditvi davka na dodano vrednost (redni dodatek h GURI št. 292 z dne 11. novembra 1972) v razli?ici, ki je veljala ob nastanku dejstev v postopku v glavni stvari (v nadaljevanju: uredba o DDV).

8 ?len 7 uredbe o DDV dolo?a:

„[...]

Za storitve se šteje, da so opravljene na ozemlju države, kadar jih opravijo osebe, ki imajo stalno prebivališ?e na navedenem ozemlju ali ki tam prebivajo in ki nimajo stalnega prebivališ?a v tujini, in kadar jih v Italiji opravijo stalne poslovne enote oseb, ki imajo stalno prebivališ?e ali prebivajo v tujini; ne šteje pa se, da so opravljene na ozemlju države, kadar jih v tujini opravijo stalne poslovne enote oseb, ki imajo stalno prebivališ?e ali prebivajo v Italiji. Za namene tega ?lena se za stalno prebivališ?e oseb, ki niso fizi?ne osebe, šteje registriran sedež; za kraj prebivanja pa dejanski sedež.

Z odstopanjem od prejšnjega pododstavka se:

[...]

d) za [...] oglaševalske storitve [...] in storitve posredovanja, povezane z zgoraj navedenimi storitvami, in tiste, povezane z obveznostjo njihovega neopravljanja, šteje, da so opravljene na ozemlju države, kadar jih opravijo osebe, ki imajo stalno prebivališče na navedenem ozemlju ali osebe, ki tam prebivajo in ki nimajo stalnega prebivališča v tujini, in kadar jih v Italiji opravijo stalne poslovne enote oseb, ki imajo stalno prebivališče ali prebivajo v tujini, razen če so uporabljene zunaj Evropske gospodarske skupnosti;

e) za storitve iz prejšnje točke, opravljene za osebe s stalnim prebivališčem ali prebivališčem v drugi državi članici Evropske gospodarske skupnosti, šteje, da so opravljene na ozemlju države, kadar naročnik ni davčni zavezanec v državi, v kateri ima stalno prebivališče ali v kateri prebiva;

f) za storitve iz [točke] (e), opravljene za osebe, ki imajo stalno prebivališče ali prebivajo zunaj Evropske gospodarske skupnosti [...], šteje, da so opravljene na ozemlju države, kadar se v njej uporabijo; za te storitve pa se, če jih opravijo osebe, ki imajo stalno prebivališče ali prebivajo v Italiji, za osebe, ki imajo stalno prebivališče ali prebivajo zunaj Evropske gospodarske skupnosti, šteje, da so opravljene na ozemlju države, kadar so uporabljene v Italiji ali v kateri drugi državi članici Skupnosti.“

9 V členu 17 uredbe o DDV je določeno:

„Davčni zavezanci so osebe, ki dobavljajo blago in opravljajo obdavčljive storitve; te osebe plačajo davek v državni proračun. [...]

Obveznosti in pravice, ki izhajajo iz te uredbe v zvezi s transakcijami, ki jih na ozemlju države izvršijo osebe, ki nimajo sedeža v Italiji in v njej nimajo stalne poslovne enote, oziroma so za take osebe opravljene, lahko na običajen način izvrši ali izpolni zastopnik s sedežem na ozemlju države [...], ki z zastopano osebo solidarno odgovarja za obveznosti, ki izhajajo iz te uredbe. [...]

Ob neimenovanju zastopnika v skladu s prejšnjim pododstavkom morajo obveznosti v zvezi [...] s storitvami, ki jih na ozemlju države opravijo osebe s sedežem v tujini, in obveznosti v zvezi s storitvami iz člena 3, točka 2, ki jih za osebe s sedežem v državi opravijo osebe s sedežem v tujini, izpolniti dobavitelji ali kupci, ki [...] uporabijo storitve v okviru poslovanja podjetja, opravljanja obrti ali poklica. [...]

Določbe drugega in tretjega pododstavka se ne uporabljajo za transakcije, ki jih v Italiji opravijo stalne poslovne enote oseb, ki prebivajo v tujini, oziroma so za njih opravljene.“

10 Člen 38 uredbe o DDV v bistvu povzema določbe Trinajste direktive.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

11 Družba avstrijskega prava Athesia Advertising GmbH (v nadaljevanju: Athesia Advertising) s sedežem v Innsbrucku (Avstrija), katere namen je bil poslovanje oglaševalske agencije, je v letih 1993 in 1994 v svojem imenu in za avstrijske ter nemške stranke kupila oglaševalski prostor pri italijanskih medijih (časopisih, revijah, radiu in televiziji), pri čemer je poslovala iz Avstrije in ni imela stalne poslovne enote v Italiji. Imela pa je italijansko hčerinsko družbo, in sicer Athesia Druck s sedežem v Bressanonu (Italija), ki jo je na podlagi člena 17 uredbe o DDV imenovala za svojo davčno zastopnico.

12 Oglaševalske storitve v postopku v glavni stvari so bile predmet obračuna in obremenitve z DDV. Računi so bili izdani na imeni Athesia Advertising in Athesia Druck. Athesia Advertising je, če je bilo potrebno, opravljala storitve za svoje stranke. Ker je bil davek plačan v Italiji, je Athesia Druck na podlagi Trinajste direktive od italijanskih davčnih organov zahtevala vračilo davka.

13 Ufficio IVA di Bolzano (urad za DDV v Bolzanu (Italija)) je leta 1999 Athesia Druck vročil popravek obračuna DDV na podlagi napovedi, ki jih je ta družba kot davčna zastopnica družbe Athesia Advertising vložila za davčni leti 1993 in 1994, ker kot izhaja iz predložitvene odločbe, niso bile obračunane oglaševalske storitve, opravljene za avstrijske in nemške stranke družbe Athesia Advertising. Posredno se torej postavlja vprašanje, kje so bile te storitve opravljene.

14 Poleg vročitve naknadnega obračuna DDV je bila naložena tudi globa.

15 Družba Athesia Druck je zadevne naknadne obračune izpodbijala pred Commissione tributaria di primo grado di Bolzano, ki je z odločbama z dne 11. aprila in 11. oktobra 2000 zavrnila tožbe te družbe v delu, v katerem so se nanašale na DDV, in jim ugodila v delu, v katerem so se nanašale na globo, ki je bila tako za družbo Athesia Druck odpravljena.

16 Commissione tributaria di secondo grado di Bolzano je v pritožbenem postopku z odločbo z dne 17. decembra 2004 zavrnila tožbe družbe Athesia Druck glede DDV, ki ji je bil naložen, in nasprotne pritožbe Ufficio IVA di Bolzano.

17 Družba Athesia Druck je zoper to odločbo vložila pritožbo na Corte suprema di cassazione, ki je sodišče *a quo*.

18 Corte suprema di cassazione je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Kateri kraj se za namene DDV v smislu člena 9(2)(e) Šeste direktive [...] šteje za kraj oglaševalske storitve, ki jo je opravil davčni zavezanec s sedežem na ozemlju države članice Evropske skupnosti za naročnika s sedežem zunaj Skupnosti, ki pa ima davčnega zastopnika na ozemlju države članice? Ali je to kraj naslovnika sporotila; kraj, kjer ima sedež družba, ki je davčna zastopnica za Italijo družbe s sedežem zunaj Skupnosti; kraj, kjer ima sedež družba s sedežem zunaj Skupnosti, ki je naročila oglaševalsko storitev, ali kraj, kjer ima sedež stranka družbe s sedežem zunaj Skupnosti?“

Vprašanje za predhodno odločanje

19 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, kako se določi kraj oglaševalske storitve v smislu člena 9 Šeste direktive v primeru, kot je v postopku v glavni stvari, kadar ima izvajalec storitve sedež v državi članici, medtem ko je naročnik storitve s sedežem v tretji državi, ki ima davčnega zastopnika v navedeni državi članici, hkrati končni naročnik, to je oglaševalec, in posrednik, ki sam opravlja storitev za svoje stranke, in sicer oglaševalce.

Uvodne ugotovitve

20 Opozoriti je treba, da člen 9 Šeste direktive vsebuje pravila glede določitve kraja, ki je davčno upoštevana navezna okoliščina za opravljanje storitev. Medtem ko je v odstavku 1 te določbe v zvezi s tem podano splošno pravilo, pa je v njenem odstavku 2 navedena vrsta posebnih naveznih okoliščin. Cilj teh določb je izogibanje, prvič, sporom glede pristojnosti, ki lahko pripeljejo do dvojnega obdavčevanja, in, drugič, neobdavčenju prihodkov (sodbe z dne 4. julija 1985 v zadevi Berkholz, 168/84, Recueil, str. 2251, točka 14; z dne 26. septembra 1996 v zadevi Dudda, C-327/94, Recueil, str. I-4595, točka 20, in z dne 6. novembra 2008 v zadevi

Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, C-291/07, še neobjavljena v ZOdl., točka 24).

21 Oglaševalske storitve iz člena 9(2)(e), druga alineja, Šeste direktive spadajo na področje uporabe teh posebnih naveznih okoliščin.

Določitev kraja opravljanja oglaševalskih storitev na podlagi člena 9(2)(e) Šeste direktive

22 Iz besedila člena 9(2)(e), druga alineja, Šeste direktive je razvidno, da je kraj, kjer so opravljene oglaševalske storitve – če se opravijo za naročnike s sedežem zunaj Skupnosti ali za davčne zavezanke s sedežem v Skupnosti, vendar ne v isti državi, kjer ima izvajalec sedež – kraj, kjer ima naročnik sedež dejavnosti ali stalno poslovno enoto, za katero se opravi storitev, ali, če takšen kraj ne obstaja, kraj, kjer ima naročnik stalno prebivališče ali začasno prebivališče.

23 V skladu s sodno prakso Sodišča je treba člen 9(2)(e), druga alineja, Šeste direktive razlagati tako, da se ne uporablja samo za oglaševalske storitve, ki jih ponudnik opravi neposredno in zaračuna oglaševalcu, ki je davčni zavezanec, ampak tudi za storitve, ki so opravljene posredno za oglaševalca in zaračunane tretji osebi, ta pa jih zaračuna oglaševalcu (sodbi z dne 15. marca 2001 v zadevi SPI, C-108/00, Recueil, str. I-2361, točka 22, in z dne 5. junija 2003 v zadevi Design Concept, C-438/01, Recueil, str. I-5617, točka 17).

24 Iz navedenega je razvidno, da posredna narava storitev, ki je posledica dejstva, da jih je opravil in zaračunal prvi izvajalec podjetju, ki mora samo opraviti oglaševalske storitve, preden jih je to zaračunalo oglaševalcu, ne preprečuje uporabe člena 9(2)(e) Šeste direktive (zgoraj navedena sodba Design Concept, točka 18).

25 Sodišče je izrecno navedlo, da je na podlagi odstavkov 1 in 2 navedenega člena 9 določitev kraja opravljanja storitve odvisna od kraja, kjer imata sedež izvajalec in naročnik zadevne storitve, pri čemer v tem členu ni določeno, da je treba upoštevati transakcije, opravljene po tej prvi opravljeni storitvi (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Design Concept, točka 26).

26 Pri posrednem opravljanju storitev, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki vključuje prvega izvajalca storitve, posrednega naročnika in oglaševalca, ki prejme storitve od posrednika, je treba zato, da bi določili kraj obdavčitve te transakcije, ločeno obravnavati opravljanje storitev prvega izvajalca za posrednega naročnika (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Design Concept, točka 28).

27 Ugotoviti je torej treba, da je na področju oglaševalskih storitev kraj opravljanja storitev, če ima naročnik storitve sedež zunaj ozemlja Skupnosti, v skladu s členom 9(2)(e) Šeste direktive kraj, kjer ima tak naročnik sedež, ne da bi bilo treba upoštevati dejstvo, da izvajalec ni nujno tudi končni oglaševalec.

Določitev kraja opravljanja oglaševalskih storitev na podlagi člena 9(3)(b) Šeste direktive

28 Z odstopanjem od pravila, navedenega v prejšnji točki te sodbe, lahko država članica na podlagi člena 9(3)(b) Šeste direktive, da bi se izognila neobdavčenju storitev iz člena 9(2)(e) te direktive, šteje, da je kraj opravljanja storitev, ki bi bil po tem členu zunaj Skupnosti, na ozemlju države, če se storitve dejansko uporabijo in uživajo na ozemlju države.

29 Pojasniti je treba, da se na področju oglaševalskih storitev kot država, na ozemlju katere se dejansko uporabijo in uživajo storitve v smislu člena 9(3)(b) Šeste direktive, šteje država, iz katere se razširjajo oglasi.

30 Ne glede na to, da so lahko prejemniki teh storitev povsod po svetu, ni sporno, da se italijanski mediji razširjajo predvsem v Italiji.

31 Zato je treba v okoliščinah, kakršne so te v postopku v glavni stvari, ugotoviti, da se oglasi dejansko uporabljajo in uživajo v Italiji.

32 Iz tega izhaja, da so davčni organi zadevne države članice v primeru izvrševanja pravice iz te določbe in v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, na podlagi povezanih določb odstavkov 2 in 3 člena 9 Šeste direktive upravičeni šteti, da so storitve oglaševanja, ki jih izvajalec ponuja naročniku – končnemu ali posrednemu – opravljene na ozemlju države in so kot take obdavčljive, ne smejo pa jih šteti za obdavčljive storitve, ki jih svojim strankam zagotavlja posredni naročnik s sedežem zunaj Skupnosti.

33 Storitve, za katero se v skladu z merili iz člena 9(1) Šeste direktive šteje, da je opravljena zunaj Skupnosti (sedež v tretji državi, neobstoje stalne poslovne enote v državi članici) in ki ni zajeta v odstavku 2(e) istega člena, ne more biti predmet odstopanja, določene v členu 9(3)(b) Šeste direktive.

Vpliv pojma davčni zastopnik na določitev kraja opravljanja oglaševalskih storitev

34 Poudariti je treba, da imenovanje davčnega zastopnika, kot je med drugim naveden v členu 2(3) Trinajste direktive in členu 17 uredbe o DDV, samo po sebi ne vpliva na obdavčljivost ali neobdavčljivost storitev, ki jih je prejela ali opravila zastopana oseba, ker je edini namen zastopanja ta, da ima davčni organ nacionalnega sogovornika, če ima davčni zavezanec sedež v tujini.

35 Vendar to ni tako, kadar ima davčni zastopnik gospodarsko vlogo pri zadevnih storitvah, ker so v takih primerih opravljene transakcije obdavčljive zaradi te vloge, in ne zaradi njegove vloge davčnega zastopnika.

36 Iz spisa in izjav italijanske vlade na obravnavi pa izhaja, da družba Athesia Druck v postopku v glavni stvari ni imela gospodarskega vpliva na zadevne storitve, in je ni mogoče šteti za posrednika v smislu člena 6(4) Šeste direktive.

Vpliv določitev kraja opravljanja oglaševalskih storitev na pravico do vračila DDV

37 Pojasniti je treba, da obdavčljivost storitve v smislu člena 9(3)(b) Šeste direktive ne omejuje pravice davčnega zavezanca za vračilo DDV, kadar ta izpolnjuje pogoje iz člena 2 Trinajste direktive.

38 Glede na ugotovitve je treba na vprašanje za predhodno odločanje odgovoriti:

- na področju oglaševalskih storitev je kraj opravljanja storitve, kadar ima naročnik storitve sedež zunaj ozemlja Skupnosti, na podlagi člena 9(2)(e) Šeste direktive kraj, kjer ima sedež naročnik. Vendar lahko države članice uporabijo možnost iz člena 9(3)(b) Šeste direktive, s tem da z odstopanjem od navedenega načela štejejo, da je kraj opravljanja storitve na ozemlju zadevne države članice;
- če se uporabi možnost iz člena 9(3)(b) Šeste direktive, se za oglaševalsko storitev, ki jo opravi izvajalec s sedežem v Skupnosti za naročnika s sedežem v tretji državi, ne glede na to, ali je ta naročnik končni ali posredni, šteje, da je bila opravljena v Skupnosti, če se v smislu člena 9(3)(b) Šeste direktive dejansko uporabi in uživa na ozemlju zadevne države članice. Na področju oglaševalskih storitev gre za tak primer, kadar se oglasi, ki so predmet storitve, razširjajo iz

zadevne države članice;

- na podlagi člena 9(3)(b) Šeste direktive ni mogoče obdavčiti oglaševalskih storitev, ki jih za svoje stranke zagotavlja izvajalec storitev s sedežem zunaj Skupnosti, pa čeprav je bil ta izvajalec posredni naročnik na podlagi prejšnjega opravljanja storitev, ker taka storitev ne spada na področje uporabe člena 9(2)(e) te direktive in splošneje člena 9 navedene direktive v celoti, ki sta določeni, na kateri se izrecno sklicuje člen 9(3)(b) iste direktive;
- obdavčljivost storitve v smislu člena 9(3)(b) Šeste direktive ne omejuje pravice davčnega zavezanca do vračila DDV, kadar ta izpolnjuje pogoje iz člena 2 Trinajste direktive, in
- imenovanje davčnega zastopnika samo po sebi ne vpliva na obdavčljivost ali neobdavčljivost storitev, ki jih prejme ali opravi zastopana oseba.

Stroški

39 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (tretji senat) razsodilo:

Na področju oglaševalskih storitev je kraj opravljanja storitve, kadar ima naročnik storitve sedež zunaj ozemlja Skupnosti, na podlagi člena 9(2)(e) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero, kot je bila spremenjena z Deseto direktivo Sveta 84/386/EGS z dne 31. julija 1984, kraj, kjer ima sedež naročnik. Vendar lahko države članice uporabijo možnost iz člena 9(3)(b) Šeste direktive 77/388, kot je bila spremenjena, s tem da z odstopanjem od navedenega načela štejejo, da je kraj opravljanja storitve na ozemlju zadevne države članice.

Če se uporabi možnost iz člena 9(3)(b) Šeste direktive 77/388, kot je bila spremenjena, se za oglaševalsko storitev, ki jo opravi izvajalec s sedežem v Evropski skupnosti za naročnika s sedežem v tretji državi, ne glede na to, ali je ta naročnik končni ali posredni, šteje, da je bila opravljena v Evropski skupnosti, če se v smislu člena 9(3)(b) Šeste direktive 77/388, kot je bila spremenjena, dejansko uporabi in uživa na ozemlju zadevne države članice. Na področju oglaševalskih storitev gre za tak primer, kadar se oglasi, ki so predmet storitve, razširjajo iz zadevne države članice.

Na podlagi člena 9(3)(b) Šeste direktive 77/388, kot je bila spremenjena, ni mogoče obdavčiti oglaševalskih storitev, ki jih za svoje stranke zagotavlja izvajalec storitev s sedežem zunaj Evropske skupnosti, pa čeprav je bil ta izvajalec posredni naročnik na podlagi prejšnjega opravljanja storitev, ker taka storitev ne spada na področje uporabe člena 9(2)(e) te direktive in splošneje člena 9 navedene direktive v celoti, ki sta določeni, na kateri se izrecno sklicuje člen 9(3)(b) iste direktive.

Obdavčljivost storitve v smislu člena 9(3)(b) Šeste direktive 77/388, kot je bila spremenjena, ne omejuje pravice davčnega zavezanca do vračila DDV, kadar ta izpolnjuje pogoje iz člena 2 Trinajste direktive Sveta 86/560/EGS z dne 17. novembra 1986 o usklajevanju zakonodaje držav članic glede prometnih davkov – Postopki vračila davka na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki nimajo stalnega prebivališ?a ali sedeža na ozemlju Skupnosti.

Imenovanje davčnega zastopnika samo po sebi ne vpliva na obdavčljivost ali neobdavčljivost storitev, ki jih prejme ali opravi zastopana oseba.

Podpisi

* Jezik postopka: italijanščina.